

Zjawna konferenca analizěrujo transdisciplinarne perspektiwy na krajinu pó dokóńcowanju brunice

Wó nowych formach wużywanja a wobgospodarjenja zemje a wó wuchowanju historije górnistwa diskutěruju wědomnostniki a wědomnostnice BTU Chóšebuz–Zły Komorow gromaže ze Serbskim institutom a Institutom za management derbstwa (Institute for Heritage Management) a ze zjawnymi institucijami a pšedewzešami na hybridnej konferency

Dobyanje surowiznow kaž ruda, pěsk abo wugel we wótwórjonych jamach słuša k nejintensiwnjejšym zapšimnjenjam do wobswěta jadneje strony. Zemja, wódy, rostliny a zwěrjeta – wuglěd celeje krajiny wóstanjo na dlujki cas pšeměnjony. Formowanje noweje krajiny w něgajšnych jamach stoj we fokusu zjawneje konference „KULTUR[tagebau]LANDSCHAFT. Struktury (pó wuglu) pšiducych pšeměnjow wuznaš, rozměš, formowaš, wuwijaš“.

Ga? Wót srjody do pětka, 15.-17. september 2021

Žo? Ateljej Oestreich, BTU Chóšebuz–Zły Komorow, sedło Chóšebuz, Centralny campus, Aleja Konrada Wachsmanna, wucańnja 2 C/D a **digitalnje:** <https://www.b-tu.de/fg-industriefolgelandschaften/forschung/konferenz/online-teilnahme>

Wobžělenje jo dermo. Organizatory pšose wó pšipowěženje pšez e-mail na adresu heidi.pinkepank@b-tu.de

Łužyca jo region z dlujkeju górnikaškej tradiciju. Wóna se licy južo pšecej k wónym stranam Nimskeje z wósebne markantnymi klimowymi ekstremami a z wusokeju žělbu ryjneje zemje, kótaraž ma zwětšego mału kapacitu žaržanja wódy.

„Łužyca jo krajinowy laboratorium, žož zapusćone strony wuglowych jamow južo dlej ako hundert lět se inowatiwnje rekultiwěruju, renaturěruju, płodne cynje a wótnowotki formuju“, měni prof. Markus Otto, wjednik fachowego póla „planowanje w postindustrielných krajinach“ na BTU. „Pšez pšipóznaše ako swětowe derbstwo UNESCO mógu te procowanja byš žrědło noweje internacionalneje naglědnosci a regionalneje kulturneje identity“.

Gromaže ze Serbskim institutom a Institutom za management derbstwa (Institute for Heritage Management) su wědomnostniki a wědomnostnice BTU Chóšebuz–Zły Komorow mógli we studiji k swětowemu derbstwu dopokazaš, až městnosći brunicowych jamow w Łužycy chowaju we se potencial za to, aby se pšipóznaš ako swětowe derbstwo UNESCO. Wótgłědanje slězarjow a slězařkow jo, stwóriš nowy, pozitiwny pšistup k regionalnej historiji dobywanja brunice a z njeju zwězanego pšenowjenja krajiny. „Pšidatnje k mócowanju regionalneje identity licy teke na ekonomiski wużytk iniciatiwy, wósebje na pólu kulturnego turizma“, tak zespominajo prof. Otto cile [zgromadneje iniciatiwy „Łužyska krajina něgajšnych brunicowych jamow ako swětowe derbstwo UNESCO“](#).

To póžedanje wó pšiwzeše na nimsku lisćinu pširažonych objektow kulturnego a natsurskego derbstwa UNESCO jo na drogu spórane. Pšisłušne zastojnstwo kraja bužo jo pšez Sekretariat wobstawneje

PRESSEINFORMATION

13.09.2021

Stabsstelle Kommunikation und Marketing
Platz der Deutschen Einheit 1
03046 Cottbus

Kristin Ebert
T +49 (0)355 69 2115
E kristin.ebert@b-tu.de
www.b-tu.de

Medienkontakt Sorbisches Institut
Madlen Domaschke
presse@serbski-institut.de
03591 4972-54

konferencie kultusowych ministarjow krajow w Zwězkowej republice Nimska, Amt za wenkowe nastupnosći a Centrum swětowego derbstwa UNESCO w Parisu Komitejoju swětowego derbstwa UNESCO k rozsuženju pśedpołożys. Póžedarje a póžedaŕki lice z rozsuženim do lěta 2024.

„Na konferency bužomy se wěriś kritiski na historiju kulturnych a sedleńskich rumow póglědaś”, groni Heidi Pinkepankowa, wědomnostna sobužělašeŕka fachowego póla „planowanje w postindustrielnym krajinach” a towarišnica [Institutu za Nowu industrijuowu kulturu INIK GmbH](#). „Jich nastaše a wuwise njedajo se rozklasć jano pśez wobstojnosći natury a techniske móžnosći, ale jo teke we rozsudnej měrje wótwisne wót towarišnostnych ramikowych wuměnjenjow kaž aktualnych trendow abo wót togo, kak politika a góspodaŕstwo gromaže grajotej”.

Pósporomje strukturelnych pśeměnjenjow žělabnego swěta – wót pśewažnje rolnikaŕskeje žělabnosći až k pśistajenju we industriji – jo teke pśišěgnjenje žělašeŕow wažne. „To pśeměnjenje stoj wósebne pód znamjenim poměra tudskich wobydlarjow k nowym pśišěgnjom a z tym zwězanego pśesunjenja proporcije wětšyna–mjeńšyna”, groni dr. Hauke Bartels, direktor Serbskego instituta w Budyšinje. We fokusu slěženja Serbskego instituta stoj rola pśipóznateje mjeńšiny Serbow. „Serbske tradicije wobgóspodarjenja a wužywanja zemje, kulturelne praktiki a seši su we wšyknym pśeglědanych casach a wobceŕkach zgromadna tema wjelich disciplinow a su togodla teke za slěženje k nowej krajiny w něgajšnych brunicowych stronach wažne”, měni dr. Hauke Bartels. „Serby su Łužycu kulturnu krajinu historiski formowali. A nowe krajiny w něgajšnych brunicowych stronach njejsu jano inowaciske labory za nowe formy wobgóspodarjenja zemje, ale teke areny statkowanja regionalnych identitow. To su teke se dopominajuće krajiny, kótarychž historiski-kulturelne derbstwo dej se pó móžnosći participatiwnje zapšěgnuś”.

„W ramiku slěžaŕskego zwěstka ‘Land-Innovation-Lausitz (LIL)’ wuwijamy gromaže z partnerjami z góspodaŕstwa, wědomnosći a ciwilneje towarišnosći Łužycu k modelowemu regionoju za wuwážonu a wobstawnu bioekonomiju. Njeglědajucy na inowatiwne technologije a formy wobgóspodarjenja w rješazu stwóŕjonych gódnosćow grajo nowa krajina w něgajšnych brunicowych jamach teke ako kulturna krajina wažnu rolu”, tak zespominajo prezidentka BTU prof. Gesine Grande cile jich slěženja gromadu. „Naš fokus wobstoj we tom, tradiciju a pśeměnjenje harmoniski zwězaś a wugbaś, aby woboje se dožywiło ako něco pozitiwnego”.

Konferenca „KULTUR[tagebau]LANDSCHAFT“ jo žěł zgromadneje iniciatiwy „Łužyska krajina něgajšnych brunicowych jamow ako swětowe derbstwo UNESCO”, kótaraž se spěchujo w ramiku zwěstka „Land-Innovation-Lausitz (LIL)” wót [Zwězkowego ministarstwa za kublanje a slěženje \(BMBF\)](#) we spěchowanskem programje „[WIR! – Wandel durch Innovation in der Region](#)“. Strona, kótaruž studija a to tentatiwne póžedanje wopśimjejo, jo za aktualnym wěženim jadnab 32.500 ha wjelika, a we njej lažy nagromadu wó 30 teritorialnych zjadnošeŕstwow we pěšich wokrejsach.

Dalšie informacije k programoju: www.b-tu.de/fq-industriefolgelandschaften/forschung/konferenz/tagungsprogramm

Fachowy kontakt:

prof. Markus Otto

fachowe pólo [planowanie w postindustrielných krajinach](#)

T +49 (0) 355 69 3453

E markus.otto@b-tu.de

Prof. Markus Otto slěži wót lěta 1998 na pólu postindustrielných krajínow a zežaržanja industrijowych pomnikow. 2001 jo se założył nimsko-pólski Institut za Nowu industrijowu kulturu INIK GmbH ze sedłom w Chóšebuzu, Wrocławje a Saarbrückenje, Markus Otto jo wjele lět był za jogo jadnarja. Wón jo nawjedował licbu wědomnostnych projektow na pólu rewitalizacije industrijowych lědow a industrijowych twarjow kaž teke pší měšćańskem planowanju.

Heidi Pinkepank

fachowe pólo planowanie w postindustrielných krajinach

T +49 (0) 355 69 31 35

E heidi.pinkepank@b-tu.de

Heidi Pinkepank žěła w Instituce za Nowu industrijowu kulturu INIK na nowych móžnosćach dalšnego wužywanja něgajšnych industrielných městnosćow. Wóna slěži tuchylu na BTU Chóšebuz–Zły Komorow na pólu krajiny w něgajšnych brunicowych jamach w ramiku póžedanja wó pšípóznaše ako swětowe derbstwo. Wóna bydli a žěła w Łužycy 15 lět.